

התגיר לשמו של הקדוש ברוך הוא, לא לתלותו בישׂראל שהם עץ, כמו שבאר והוה כימי העץ ימי עמי.

ועוד, לא תלין נבלתו - זו נבלות הפה, על העץ - זה לשון הרע, שחטא זה גורם שימות קדם זמנו, וזהו כי קבור תקברנו. דבר אחר לא תלין נבלתו - זה יצר הרע, על העץ - זו נשמת חיים, שמי שחלל אותה, נאמר בו כי קבור תקברנו, וימות בעולם הזה ובעולם הבא, זה דינו בחנק מי שעובר על זה.

דבר אחר, לא תלין נבלתו על העץ - זו נפש של חל שלא תראה לפני הנפש היתרה, ובשבילה אמר למשה של נעליך מעל רגליך.

השני - הרג, הרג לגנב, ולגזלן ענש, ומשום זה הממשפן לחברו צריך להחזיר לו משכוננו בזמן שצריך אותו, כיון שאין לו אחר, זהו שכתוב השב תשיב לו את העבוט, ונאמר בפסוק אחר אם חבל תחבל שלמת רעה עד בא השמש תשיבנו לו, זה בנשמתו של אדם מדבר, אם חבל תחבל - נפש ורוח, שלמת רעה - זו הנשמה.

ואם חבל תחבל - תפלין של יד ותפלין של ראש, שלמת רעה - פסוי של מצוה, עד בא השמש - שנאמר בו פי שמש ומגן יהוה אלהיים, תשיבנו לו - קדם שיתכנס ממנו, שעליו נאמר וזרקה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. מה זה צדקה? תפלה, ומרפא בכנפיה - כנפי מצוה שהם תפלין, כנפי יונה, וכנפי מצות ציצית, היא שמלתו לעורו - עור התפלין,

העץ, חובא דא דעם נבל לא תלין נבלתו על העץ דאינון ישׂראל. דבר אחר לא תלין וכו', דא גיורא דלא אתגמיר לשמא דקודשא בריך הוא, לא תליא ביה בישׂראל דאינון עץ, כמה דאוקמוהו (ישעיה סה כב) כימי העץ ימי עמי.

ועוד לא תלין נבלתו, דא נבלות הפה, על העץ דא לישנא בישא, דחובה דא גרים דימות קדם זמניה, ודא איהו כי קבור תקברנו, דבר אחר לא תלין נבלתו, דא יצר הרע, על העץ דא נשמת חיים, דמאן דחלל פה אתמר ביה כי קבור תקברנו, וימות בעלמא דין ובעלמא דאתי, דא איהו דיניה בחנק מאן דעבר על דא.

(דבר אחר לא תלין נבלתו על העץ, דא נפשא רחול דלא תתחננא קדם נפשא ותירא ובגינה אמר למשה (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך).

התנינא הרג, הרג לגנב, ולגזלן עונשא, ובגין דא הממשפן לחבריה צריך למחזר ליה משכונניה בעידן דצריך ליה, כיון דלית ליה אחרא, הדא הוא דכתיב (דברים כד יג) השב תשיב לו את העבוט ואתמר בקרא אחרא (שמות כב כח) אם חבל תחבל שלמת רעה עד בא השמש תשיבנו לו, האי בנשמתא דבר נש ממלל, אם חבל תחבל נפשא ורוחא, שלמת רעה דא נשמתא.

ואם חבול תחבול תפלין דיד ותפלין דרישא, שלמת רעה פסוייא דמצוה, עד בא השמש, דאתמר ביה (תהלים פד יב) פי שמש ומגן יהוה אלהיים, תשיבנו לו קדם דיתפניש מגיה, דעליה אתמר (מלאכי ג א) וזרקה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה, מאי צדקה צלותא, ומרפא בכנפיה כנפי מצוה דאינון תפלין כנפי יונה, וכנפי מצות ציצית, היא שמלתו לעורו משכא דתפלין,